

Tak for et flot Årsmøde-jubilæum

"Mindretallet længe leve!" Sådan lød mottoet på Årsmøderne 2025, og det danske mindretal havde i den grad taget det til sig. Mottoet var nemlig skrevet på baggrund af, at der var tale om jubilæumsårsmøder, for de blev i år holdt for 100. gang. Det gjorde møderne til en festlig begivenhed ud over det sædvanlige, og det kunne mærkes rundt om i Sydslesvig. Fra de lokale arrangementer fredag og lørdag til de tre store friluftsmøder, blev man hele vejen igennem mødt af glæde og god stemning. Derfor overraskede det heller ikke meget, at friluftsmøderne trods regn og blæst var godt besøgte - lige som de lokale møder de to foregående dage. Samtidig havde man flere steder gjort lidt ekstra for at markere det skarpe hjørne. På Sild og i Hattlund for eksempel lavede de store menneskelige Dannebrog, der blev fotograferet oppefra med droner. I Lyksborg holdt de endda tre runde

fødselsdage, fordi skolen også fyldte 70 år og den danske kirke i Lyksborg blev 50 år. Det medførte blandt andet tre store kagepersoner, en historisk udstilling og en årsmødetale ved en af skolens forhenværende elever - nuværende SSW-borgmesterkandidat i Lyksborg, André Pastorff.

Fornemme besøg

Årsmøderne nummer 100 bød både på kendte navne på talerstolene - som Danmarks udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen, formanden for Folketinget, Søren Gade, Beate Raudies, vicepræsident for Landdagen i Slesvig-Holsten, Bo Libergren, regionsrådsformand for Region Syddanmark og Troels Lund Poulsen, Danmarks vicesstatsminister og forsvarsminister - men også på underholdningssiden var der forment besøg. Her var der ved flere møder lejlighed til at møde Sigurd Barrett, der havde skre-

vet og indspillet sangen „Vi er danske i hjertet“ i anledningen af årsmødejubilæet. Sangen spillede han blandt andet med børnekor, hvilket også passede godt til klassiske Årsmøder. For børnene må ikke mangle. De optrådte både lokalt og ved friluftsmøderne om søndagen. Her delte de scene med ungdomsbands og ungdomstale-re. Således var mindretallets kommende generationer igen inddraget, hvilket der også er tradition for i mindretallet. Det fastslog Mogens Rostgaard Nissen, arkiv- og forskningsleder ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, i sit oplæg til formiddagsarrangementet på Flensborghus lørdag. Han kom ligeledes ind på, hvad rigtige Årsmøder består af - fællesskab, ståsted, hygge, mad, musik, Dannebrog, besøg, fællessang, gensyn, grin, kritik, politik og identitet. Netop alt det, Årsmøderne nummer 100 havde at byde på.

Evalueringsmøde

Men intet er så godt, at det ikke kan justeres. Særligt, når arrangementer som Årsmøderne skal genspejle tidsånden. Derfor holdes der evalueringsmøde mandag den 30. juni. Det holdes af SSFs årsmødeudvalg, der understreger, at alle med interesse for Årsmøderne, er velkomne til at deltage. På dagsordenen står blandt andet "Ris og ros - ordet er frit" såsom "Idee og tiltag" til Årsmøderne 2026, så alle med holdninger til, hvordan Årsmøderne skal holdes henholdsvis forandres, er velkommen til at komme med konstruktiv indhold. Mødet starter kl. 18:00, og der bedes om tilmelding senest den 20. juni pr. mail (kultur@syfo.de).

Se nogle billeder fra Årsmøderne på side 5

03 Sydslesvig møder Grønland i venskabskamp

04 Grænselandet: Spionage, fjendebilleder og mindretal

06 Frivillige til SdUs pantbod på Roskilde Festival efterlyses

08 Gården Festival 2025: To dage med musik og fællesskab

5.
SSF Store Vi: Kreaaften, **Vanderup Gl. Danske Skole**, kl. 19:00
6.
SdU: Håndbold dage for 11- 15-årige, 6 juni- 8. juni, **Træningshallen Slesvig**,
SSF Rendsborg-Egernfærde og Dansk Centralbibliotek: Foredrag: Kvinder om bord ved Mikkel Leth Jespersen, historiker, **Ejderhuset, Bydelstorp**, kl. 15:30
Foreningen Norden i Sydslesvig: Udflugt til Nordatlantisk Hus, Odense, mødested Exe, Flensburg, kl. 8:00, hjemkomst ca. 18:30
SdU: Sydslesvigsk Herrelandshold i fodbold møder Grønlands landshold, **Engelsbycentret, Flensburg**, kl. 19:00
7.
SSF: Bogkoncert, Annas sang, Sønderjyllands Symfoniorkestre, **Deutsches Haus, Flensburg**, kl. 19:00
SdU: Vandring rundt om Kruså med besøg på Kruså Vandmølle, mødestedet er ved Transitgården/ bagved den gamle Rita butik, kl. senest 10:50
10.
Seniorklub Midtangel: Udflugt til Odense, bl.a. H.C. Andersen Museum, afgang fra Satrup kl. 9:00 og fra Flensburg Exe kl. 9:30
Strik og drik: Strikkeaften med smagning af bobler, **Flensborghus**, kl. 18:00-21:00
Bøglund Seniorklub: Senioreftermiddag, **Bøglund forsamlingshus**, kl.14:30
Det Lille Teater: Forestillingen „Sydslesvig- Jeg tror min gris pifter“, **Det Lille Teater, Flensburg**, kl. 19:00
11.
Den slesvigske Kvindeforening: Sommerudflugt til AROS, afgang Exe, kl. 8:30
12.
Historisk Samfund for Sønderjylland-kreds Sydslesvig: Aftenvandring på Gottorp Slot med mulighed for at mødes på en bid mad på kroen Odins for egen regning, mødested Gottorp Slots p-plads kl. 16:45. Rundvisningen er fra 17:00-18.30.
Torsdagsklubben: **Slesvighus**, 1. sal, kl. 14:30

Konfirmation i Ansgar Kirke

Der var konfirmation i Ansgar kirke Kristi Himmelfartsdag, torsdag den 29. maj. Solen skinnede og otte unge mennesker blev konfirmeret.

Gudstjenester

Pinsedag | 8. juni 2025 | Joh. 14,22-31
Egernfærde kl. 11 Hultberg *konfirmation*
Egernfærde kl. 13:30 Hultberg *konfirmation*
FL Ansgar Kirke kl. 10 M. Jørgensen
FL Helligåndskirken kl. 10 Knudsen
FL Sct. Hans kl. 10 Strelow
FL Sct. Jørgen kl. 10 Egeris
FL Sporskifte kl. 14 Hougese*n udendørs*
Frederiksstad kl. 14:30 Sloth
Hanved kl. 10 Hougese*n*
Harreslev kl. 11:30 Böll
Kappel kl. 8:30 Jacobsen
Læk / **i haven** kl. 11 Pihl/Sloth
Lyksborg kl. 10 Thun

Nørre Haksted kl. 14 Skou *dansk-tysk fællesgudstjeneste*
Rendsborg kl. 11:30 Brask *med kirkekaffe*
Slv. Ansgar kl. 10 Heikendorf
Sønder Brarup kl. 10 Mogensen
Tønning kl. 11 Hammer *konfirmation*
Vanderup kl. 11 Vetter
Vesterland / **kirkehaven** kl. 12 Rasmussen
gudstjeneste og frokost i det grønne

2. pinsedag | 9. juni 2025 | Joh. 3,16-21
Flensborgmenighederne og Hanved **se FL Sct. Jørgen**
FL Sct. Jørgen kl. 11 Egeris/Hougese*n*/H.

Sommerudflugt til Ribe

Den 17. juni inviterer SSF Skovlund- Valsbøl Ældreklub til sommerudflugt med et varieret program.
Dagen starter med et besøg i Ribe Domkirke med fortælling. Frokosten foregår efterfølgende på restaurant "Sælhunden", der ligger ved Ribe Å.
Derefter er der tre valgmuligheder:
Man kan enten vælge at besøge "Ribe Kunstmuseum" eller man kan opleve "Vikingemuseet" og endeligt kan man også vælge en lille byvandring/bustur mel-

lem byens smukke gamle huse. Der vil også være kaffe og kage undervejs.
Mødestedet er ved Amt Schaf-flund kl. 9:30 og det er Stielow's bus, der kører.
Prisen inkl. bus og kaffe og kage er 25 €.
Mad og drikkevarer betales ekstra og det koster 180 dkr. pr. person uden drikkevarer.
Tilmeldingsfristen er den 12. juni 2025 enten til Else Marie på 04639- 7145, Marianne på 04639-98402 eller Kirsten på lac@lacour-skovlund.de

Sangforedrag med Søren Jensen

af Birgit Messerschmidt

Mandag den 12. maj havde SSF Humanitært Udvalg besøg af Søren Jensen med sange fra Dronning Margrethes regeringstid.
Overrasket, men bestemt ikke skuffet blev deltagerne ved foredraget med Søren Jensen, der er organist, cand.mag. og for en del kendt som underviser på Rude Strand Højskole.
Foredraget markerede en række danske sange, som blev skabt i Dronning Margrethes regeringstid og som samtidig blev en minderig tidsrejse for tilhøreren.
I 1970'erne satte ungdomsop-

røret ind og de unge blev mere politisk aktive.
Søren Jensen viste billeder af ovennævnte tid, som til dels blev et lidt glemt gensyn fra ens egen tid.
Vi fik sunget protestsange, der var skrevet fyldt med humor og sproglige nuancer. Lige fra i 70'erne " Der er noget galt i Danmark, Dybbøl Mølle maler helt ad helvede til." Shu-bi-duas fodboldsang fra 1986 " Vi er røde, Vi er hvide" med teksten: "Vi må kæmpe for det land, der er boldens H.C. And"
Kim Larsens kendte tekster fra 90'erne til visen fra cirkusrevyen i 2006 med Ulf Pilgaard " Lærte vi noget?"

Vi sang om nedlukningsperioden i 20-erne:" I Danmark er jeg født, der bliver jeg hjemme, med mine børn og sløje parforhold, og lytter til min statsministers stemme og Søren Brostrøm, Danmarks nye Bengt Holst."
En spændende tidsrejse, der tydeliggjorde, hvor populær Dronning Margrethe i samme tidsperiode opnåede at blive. Da hun overtog kongeriget efter sin far, var der kun 42 % der ønskede et monarki, mens 40 % ønskede en overgang til en republik.
En fornøjelig eftermiddag der også tog tilhørerne med på deres helt egen tidsrejse.

Festgudstjeneste pinsedag

Det danske mindretal i Valsbøl er inviteret til at deltage i festgudstjenesten i Ndr. Hackstedt pinsedag kl 14.00. Gudstjenesten har fokus på fællesskabet mellem forskellige mennesker og forskellige menigheder. Derfor bortfalder gudstjenesten

i Store Vi samme dag.

Ugeavisen Sydslesvig

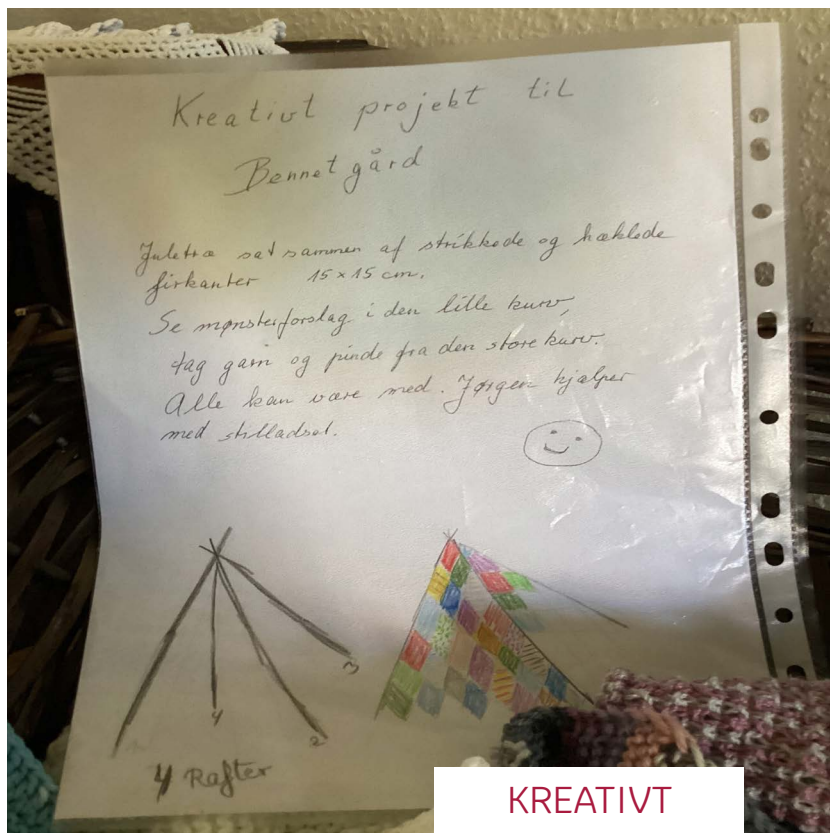
Udgiver: Flensburg Avis
Redaktion:
Sydslesvigsk Pressetjeneste ved Sydslesvigsk Forening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger
Flensborghus
Nørregade 76,
D-24939 Flensburg
Telefon +49 461 14408-120, -122, -230, -233
www.ugeavisen-sydslesvig.de
redaktion@ugeavisen-sydslesvig.de

Ny aktivitet på Bennetgård

Hvert år tilbyder Bennetgård ophold for omkring 130 ældre fra mindretallet, hvor de kan nyde fællesskab, natur og dansk kultur.

Blandt de mange aktiviteter er der nu et nyt, kreativt projekt: "Juletræ på Bennetgård". Gæster opfordres til at strikke eller

hækle firkanter på 15 x 15 cm, som sammen vil danne et stort, farverigt juletræ. Alle kan være med og blive en del af dette særlige minde. Garn og pinde kan også findes på stedet – så man kan slå maskerne op direkte ved kaffebordet.

KREATIVT

Sydslesvig møder Grønland i venskabskamp

6. JUNI

Efter en imponerende indsats ved Europeada 2024, venter nu en ny udfordring på Sydslesvigs løver. Fredag den 6. juni kl. 19.00 møder det Sydslesvigiske Herrelandshold Grønlands landshold i en venskabskamp på

Engelsby-Centret i Flensborg. Alle fodboldinteresserede (og/eller Sydslesvig-entusiaster) er velkomne til at finde deres landsholdstrøjer frem og støtte det sydslesvigiske hold i denne spændende kamp.

Vinderne af Årsmødekonkurrencen

SMUKT

Fredag formiddag var Lars Nielsen og Alena Strelow fra Årsmødeudvalget taget til 4.-5. klasse på Trene Skolen, for at fortælle eleverne, at deres indsendte produkt til Årsmødekonkurrencen havde gjort stort indtryk på udvalget.

Alle indsendte produkter var rigtig fine. Men der skulle jo findes en vinder.

Og det blev 4.-5. klasse fra Trene Skolen, der udbrød i jubel og havde armene op, da de fik det at vide. De klappede sig selv og hinanden på skuldrene og for-

talte stolte om processen bag billedet.

Sammen med deres lærer Mette Jessen havde de beskæftiget sig med Årsmødet og årets motto "Mindretallet længe leve". I den forbindelse talte de også om mindretal generelt og al deres indtryk har de fået frem i deres billede.

Netop fordi alle indsendelser var så gode, vil årsmødeudvalget også gerne fremhæve to andre bidrag, der kom tæt på sejren:

2. plads gik til 5. klasse fra Ja-

ruplund Danske Skole, som havde lavet en flot Power-Point-præsentation om årsmøderne – inklusive små videoklip af dem selv.

3. plads gik til Mariam Pahasian, elev i 10. klasse på Læk Danske Skole, for en smuk og reflekteret tekst om det danske mindretal og hendes egen identitet.

På billedet ses Claudia Jans og Simone Bruhn med vinderprojektet, som stadig kan beundres på Flensborghus.

"Sydslesvig – jeg tror min gris pifter" spilles en sidste gang!

Alle de tidligere forestillinger har været udsolgt, så det her er jeres gyldne chance for at opleve det slesvigske vanvid på scenen – komplet med grin, charme og måske en gris, der pifter.

Lidt om stykket

Det Lille Teater Flensborg præsenterer „Sydslesvig - jeg tror min gris pifter“. Stykket er et kærligkritisk syn på det danske mindretal. Hovedpersonen Laura er rigsdansker, og for kærlighedens skyld flytter hun ned til Sydslesvig. Hun vil nemlig forstå, hvorfor hendes partner Jana, der oprindeligt er sydfra, aldrig har kunnet give slip på mindretallet - særligt, fordi

Jana stort set kun klager over det. Avisen, strukturen, evige debatter om identitet og sprog. Alt sammen noget lort. Men alligevel har Jana altid følt en dyb kærlighed for Sydslesvig, og Laura fornemmer godt, at hendes hjerte stadig er i Sydslesvig. Da parret så får mulighed for at flytte syd for grænsen, gør de det sammen, og med hjælp fra Janas gamle lærer, Claus-Otto, får Laura nu nogle smagsprøver på, hvad det sydslesvigiske liv går ud på. Men hvad betyder mødet med sydslesvigerne for Laura? Får hun mere forståelse for dem, bliver hun en af dem eller løber hun skrigende væk? Svaret giver Det Lille Teater

Flensborg, når „Sydslesvig - jeg tror min gris pifter“ går på scenen på spillestedet i Mariegade. Tag venner, naboe, onkler, tanter og nogen, der trænger til et godt grin under armen – og kom og vær med til den sidste forestilling tirsdag den 10. juni 2025 kl. 19 i Mariegade 20.

Scan QR-koden for at komme direkte til SSFs billetportal

10. JUNI

Grænselandet: Spionage, fjendebilleder og mindretal

Hvordan blev det danske mindretal i Sydslesvig set gennem efterretningstjenesternes briller? Og hvorfor var netop grænseregionen så interessant for både nationale og internationale spionageaktiviteter? Det var nogle af de spørgsmål, der blev belyst ved et pressearrangement den 27. maj i Kiel, hvor

antologien "Spionage im Grenzland" og de tilhørende forskningsresultater blev præsenteret.

Dansk-tysk samarbejde om mørklagt historie

Bogen, der er udgivet af Nils Abraham, Thomas Wegener Friis, Helmut Müller-Enbergs

og Mogens Rostgaard-Nissen, kaster lys over et mørklagt kapitel af grænselandets historie. I løbet af formiddagen blev udvalgte kapitler præsenteret for pressen – blandt andet om amerikansk efterretningsarbejde under Anden Verdenskrig og DDRs interesse for delstatsparlamentet i Kiel.

Det danske mindretal som genstand for spionage

Det afsluttende oplæg ved Prof. Dr. Thomas Wegener Friis, direktør ved Center for Cold War Studies hos Syddansk Universitet, satte fokus på det danske mindretal. Under overskriften "Überwachung, Minderheit und Feindbilder" beskrev han, hvordan mindst fem efterretnings-tjenester fra tre forskellige lande i årene efter 2. verdenskrig rettede blikket mod den danske mindretal i Sydslesvig. Minderne om krigens fronter og national konflikt sad stadig dybt, og særligt under den kolde krig var der i dele af det tyske efterretningsapparat mistanke om, at mindretallet kunne have forbindelser til kommunistiske kræfter. En særlig opmærksomhed rettede sig mod yngre mindretalsaktivister, og det var først årtier senere, at dette fjendebillede gradvist blev nedtonet, og overvågningen ophørte. Spionage im Grenzland er ikke blot et bidrag til den regionale historie, men også et tankevækkende indblik i, hvordan mindretal kan blive mål for mistro. Emnerne i bogen kaster

lange skygger ind i nutiden – og understreger, hvor vigtigt det er at kende sin historie, hvis man vil undgå at gentage den. Bogen bliver udgivet af BeBra Wissenschaft og kan allerede nu forudbestilles via QR koden.

FORSKNING

Team Sydslesvig med hattrick ved Ladywalk i Sønderborg

MOTION

For tredje år i træk kunne Team Sydslesvig lade sig hylde som det største hold ved Ladywalk i Sønderborg. Mandag den 26. maj 2025 satte hele 107 deltagere fra Sydslesvig sig i busserne og drog mod det populære gå-event, hvor de – med enkelte eftertilmeldinger – igen kunne kalde sig vinderholdet med flest deltagere.

Ladywalk er Danmarks største motionsevent for kvinder, der tiltrækker deltagere i alle aldre. Her går man for en god sags tjeneste da arrangementet hvert år donerer overskuddet til organisationer, der arbejder med sygdomsramte kvinder. I år gik pengene til Hjerteforeningen, KIU og OvaCure, som alle arbejder for bedre forskning og oplysning om kvindesygdomme.

Nye og gamle ansigter

Team Sydslesvig var som sædvanligt organiseret af SdU, der

fylde to busser med glade og forventningsfulde deltagere. Turen til Sønderborg bød på både gensyn og nye ansigter, og stemningen var høj hele vejen. En af debutanterne var Katja Domeyer, der efter gåturen var fuld af begejstring.

– Det var rigtig hyggeligt. Vi havde supergodt vejr, ruten var skøn og deltagerne var glade.

Gåturen gav plads til at kunne afstresse og slappe af – og så i en god sags tjeneste. Jeg kunne sagtens finde på at være med igen næste år, fortæller hun. Næste års Ladywalk finder sted den 18. maj 2026, og mon ikke Team Sydslesvig allerede er i gang med at varme op til endnu en sejr?

Farverigt minde om Årsmøde 2025 – bannere gives væk

Årsmøderne 2025 er nu forbi, og hvilken fest det var. Jubilæumsstemningen mærkes stadig, og det skyldes ikke mindst den flotte årsmødeplakat, som i år prydede mange steder – ikke mindst Flensborghus, hvor store stofbannere med plakaten skabte ægte feststemning både inde og ude.

Selvom årsmøderne er ovre, behøver den farverige plakat ikke forsvinde. Nu forærer vi de fem bannere, der blev brugt til at dekorere Flensborghus, væk. Det er store stofplakater i størrelserne 125 x 175 cm og 157 x

222 cm, og de egner sig perfekt som blikfang i forsamlingshuse, kontorer, børneinstitutioner og andre fællesskaber, hvor man gerne vil have lidt årsmødefarver året rundt.

SSF Kobbermølle har allerede sikret sig ét til deres nye forsamlingslokale, som åbner inden længe – men de øvrige gives væk efter først-til-mølle-princippet.

Interesserede foreninger kan kontakte SSFs forenings- og kommunikationskonsulent Katja Domeyer via katja@syfo.de.

GRATIS

FESTLIGT

Bliv frivillig på SdU's pantbod og oplev fed musik på Roskilde Festival

FRIVILLIGHED

Om tre uger starter nordens største festival – Roskilde Festival – og man kan stadig nå at komme med som frivillig på SdU's pantbod! Der er kun kort tid til at tilmelde sig, så hvis man vil være med, skal man tilmelde sig nu.

Festivalen finder sted fra den 28. juni til den 5. juli og byder på fede oplevelser, fest og internationale stjerner som Olivia Rodrigo, Charli xcx, Stormzy og Doechii. Det bedste? Som frivillig kan man opleve det hele gratis!

Hjælp lidt, fest meget

Alle frivillige skal have vagter på i alt 32 timer. Det betyder, at man arbejder fire vagter af otte timer. Man kan komme med sine vagtønsker og derefter bliver vagterne fordelt. Det kan ikke garanteres, at man kan se alle sine yndlingsacts, men man kan stadig nå at opleve masser af koncerter, da to af de fire vagter typisk ligger i opvarmningsdage, mens de øvrige to ligger i musikdagene – mindst én af de

vagter er i eftermiddags-/aftenperioden onsdag – lørdag.

Fest og fællesskab

Udover den fede musik kan man også glæde sig til en fantastisk tid med sine venner – og måske møde nye. Fællesskabet er en stor del af SdU's pantbod, her mødes unge fra forskellige mindretal og kulturer og man får mulighed for at opleve et unikt fællesskab på tværs af sprog og baggrunde.

I frivilligteltet kan man hver morgen få en hyggelig brunch, og det byder også på en lille bar (med studentervenlige priser). Derudover holdes der en velkomstfest for alle frivillige, som er med til at skabe det gode fællesskab. Alle frivillige får også fire madbilletter, som kan bruges ved festivalens lækre madboder.

Tilmelding og yderligere information

For at blive frivillig skal man være fyldt 18 år. Man behø-

ver ikke at have noget særligt know-how. Der laves fælles introduktioner og der bliver sørget for, at alle er klar til den opgave, de får tildelt.

Der gælder også særlige regler for gymnasieelever i Sydslesvig. De skal søge om lovligt fravær hurtigst muligt ved at aflevere "ansøgning om lovligt fravær" til deres studievejleder, som vil se på ens fravær. Eleverne bedes sende skolens tilladelse til roskildefestival@sdu.de.

Vil man gerne være med til at gøre festivalen endnu grønnere og få adgang til festival, fællesskab og fuld fest, kan man læse mere om SdU's pantbod og tilmelde sig på www.sdu.de/promo/roskilde eller ved at scanne QR-koden.

Mose i fokus: Åbent hus på Christian Lassens Mindemuseum

Søndag den 15. juni fra kl. 14-17 er der åbent hus på Christian Lassens Mindemuseum. Her drejer alt sig om mosen i Jarde-

lund. I århundreder er der blevet gravet tørv i Jarde-
lund Mose. Enhver gård i Jarde-
lund havde sin egen mose lod, og det havde familien Lassen selvfølgelig også. De havde i alt 8 hektar moseareal. Mosen var den eneste energikilde for befolkningen i Jarde-
lund og omegn. Da der ikke var træer eller buske, var tørv det eneste, folk havde til opvarmning og madlavning. Det var et hårdt arbejde at grave tørv og få det transporteret til gården. Det sluttede først, da brændselskrisen var overstået efter 2. verdenskrig. 1984 blev Jarde-
lund Mose fredet og mange lodder opkøbt, men Christian Lassen ville ikke sælge sin lod. Der kunne altid komme dårlige tider, hvor man måske kunne få brug for at grave efter tørv igen.

Der bydes som altid på kaffe, kager og friskbagte vafler, når museet åbner kl. 14.

Kl. 16.00 kan man tage på en guidet vandretur i mosen med Sven Nicolaysen-Dlubatz. Man

bør medbringe robuste sko (gummistøvler) og evt. et myggemiddel.

Der er mulighed for samkørsel fra museet.

15. JUNI

Fyraftens-gå-tur i Jarde- lund Mose

SSF inviterer til fyraftens-gåtur den 19. juni.

Naturvejleder Stefanie Dibbern tager os med en tur rundt i Jarde-
lund Mose, som er et særligt levested med enorm betydning for klimaet. Man kan opleve uendelige vidder i aftenlyset, gurglende brunsort mosehuller, iriserende insekter og kødædende planter. For at kunne se sjældne dyr som traner eller horte er det godt at medbringe en kikert. Og et forstørrelsesglas til soldug og silkeblød tørve-

turen slutter af i en "Naturschutzhütte", hvor der serveres en bid mad.

Udflugten starter på Harreslev-Kobbermølle Danske Skole, Süderstr. 90, kl. 16.30. Her fylder man bilerne op og kører i samlet trop ud til mosen, hvor man mødes med Stefanie Dibbern kl. 17.00.

Da mosen er et naturreservat, er der begrænset deltagerantal. Husk passende påklædning og godt fodtøj.

Pris og tilmelding

10,- € for SSF-medlemmer, 15,- € for ikke-medlemmer

Af hensyn til madbestilling er det nødvendigt med en tilmelding senest den 13. juni til Kirsten Anthonisen (fastnet: 0461/74102; Mobil: 0151 5778 0857; Mail: kirsten@kanan.dk) Har du brug for en kørelej-
hed, giv venligst Kirsten besked.

19. JUNI

Kulturdage i Flensborg Nord

11-13. JULI

For ottende gang inviterer foreningen Flensburger Norden e.V. til Kulturdage i bydelen Flensborg Nord som bliver støttet af SSFs kulturudvalg.

Det hele begyndte som en klassisk kulturuge fra mandag til fredag, men de seneste tre år er konceptet blevet videreudviklet til en forlænget kulturweekend. Målet har hele tiden været det samme: At skabe et åbent, gratis og lokalt kulturarrangement for og i bydelen.

Den 11.-13. juli er der lagt op til musik og samvær i festtelt og under åben himmel, med alt fra kor og rytmegrupper til rock, soul, funk, singer-songwriter og latin vibes. Programmet varierer år for år, og der er altid noget nyt at opleve – også for dem, der bare vil lytte med. Derudover byder Kulturdagene også

på oplæsning og poetry slam. Traditionen tro er der igen et Børne-Kunst-Dagprogram, som i år henvender sig til børn mellem 8 og 12 år. Her skal børnene være med til at udvikle et kreativt minde til ære for Renate Delfs – som har lagt navn til pladsen, hvor aktiviteterne finder sted.

Snacks og drikkevarer kan købes på stedet. Detaljeret program med tidspunkter findes via QR-koden.

Oplæg om Årsmøderne – ved forskningsleder Mogens Rostgaard Nissen

Mogens Rostgaard Nissen, arkiv- og forskningsleder ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, har forneden stillet teksten til sit oplæg „De danske årsmøder i Sydslesvig - mellem tradition og forandring“ til

rådighed. Oplægget holdt han til formiddagsmødet på Flensborghus årsmødelørdag.

Billederne

I artiklen forneden ses to billeder. Det ene er fra formid-

dagsarrangementet, hvor forskningsleder Mogens Rostgaard Nissen holdt sit oplæg om De danske årsmøder i Sydslesvig - mellem tradition og forandring. Det andet billede er fra davæ-

rende statsminister Poul Nyrup Rasmussen, der var hovedtaler på årsmødet i 1999. På billedet står han mellem Anke Spooren-donk og daværende ministerpræsident Heide Simonis. Mogens Rostgaard Nissen sagde

til det, at billedet symboliserer næsten en slags dansk-slesvig-holstensk topmøde på årsmødet. Begge billeder er taget af Sydslesvigsk Pressetjeneste.

De danske årsmøder i Sydslesvig – mellem tradition og forandring

HISTORISK

Vi har som bekendt netop fejret årsmøde for 100. gang, og for mig var det med nogen ærefrygt, at jeg i den anledning holdt et oplæg om årsmødernes historie. Det var samtidig en god anledning til at fortælle om, hvordan mindretallets vigtigste årlige begivenhed har udviklet sig i løbet af de 105 år.

Gennem alle årene har der været en løbende debat om formålet med årsmøderne, og om der var behov for forandringer. Når man ser tilbage kan man konstatere, at årsmøderne løbende har ændret sig, og at de afspejler den samtid de blev afholdt i. Men der er bestemt også en fast kerne, der ikke har forandret sig ret meget.

Årsmøderne har fundet sted hvert år siden 1921, men der har været fem undtagelser. I 1938 blev det aflyst på grund af mund- og klovsyge, mens årsmøderne i årene 1943-45 blev aflyst grundet forholdene under Anden Verdenskrig. Og så kan de fleste jo nok huske at årsmødet blev aflyst i corona-året 2020.

Det første årsmøde i Sydslesvig fandt sted 11. september 1921 på Ballastbjerget, men grundet et gevaldigt møgvejr blev det flyttet til tre indendørsmøder – et i Borgerforeningen, et i Flensburger Hof – Flensborghus – og et i Logehuset. Allerede på det følgende årsmøde i 1922 var grundskelettet for de følgende mange års årsmøder skabt. Det var med andre ord allerede en meget velorganiseret og velordnet begivenhed. Der var et årsmødeoptog gennem byen med spejderne i spidsen efterfulgt af samlingen på årsmødepladsen, hvor taler og underholdning var hovedingredienserne. Efterhånden blev også gymnasterne og folkedanserne en vigtig del af årsmøderne. Det var vigtigt at samle mindretallet, og der blev

lagt vægt på det folkelige fællesskab. Fra 1931 foregik årsmøderne over to dage, idet der var indendørs møder om lørdagen og friluftsmødet om søndagen. Årsmøderne havde samtidig stor politisk betydning, hvor det var vigtigt at markere udadtil, at der var et levende dansk mindretal i Sydslesvig. Det gjaldt både over for Danmark og de danske landsmænd, og over for de tyske myndigheder og flertalsbefolkningen. Mindretallets reelle politiske leder gennem hele mellemkrigstiden, chefredaktør på Flensborg Avis Ernst Christiansen, var frem til 1940 hovedtalen på årsmøderne, hvor han talte dunder til myndighederne for at undertrykke mindretallet. I 1921 fortalte han utvetydigt at "Vi er Danske, og vi vil vedblive at være Danske, og vi vil behandles som Danske efter Folkerettens Forskrifter." Efter Adolf Hitlers magtovertagelse forklarede han i 1934 at "Den bedste, den eneste Vej til at dæmme op for økonomisk og politisk Forfølgelse er frit og aabent at vedkende os, at vi er Danske og vil være Danske." Ved at følge hans og andres

årsmødetaler får man en pejling af, hvordan myndighederne behandlede de dansksindede, og hvad der blev gjort for at imødegå undertrykkelsen. Dette var især klart inden krigen, men også i efterkrigstiden har dette periodevis været tydeligt.

De nazistiske myndigheder tillod i 1930'erne, at årsmøderne blev afholdt, men det var ofte uvist helt til det sidste, om man ville tillade det. Og det var med krav om, at Dannebrog ikke blev luftet under årsmødeoptøget. Presset mod mindretallet blev hårdere og hårdere i sidste halvdel af årtiet og det toppede i 1939, hvor overskriften i Flensborg Avis var "Frontens Stævne indledes". Årsmødeoptøget blev chikaneret af larmende drenge fra Hitlerjugend, og myndighederne havde lagt et så massivt pres på mindretallet, at mange valgte at blive hjemme.

Årsmøderne blev i årene 1940-42 afholdt indendørs på Flensborghus og i Borgerforeningen. Det skete fordi man ikke forventede at myndighederne ville give lov til et friluftsmøde. I et brev til sin mand Andreas Petersen forklarede Signe om årsmødet i 1941: "Vi har været til årsmøde – men det var så tomt uden dig. Hvorfor alt dette? Der var ikke nogen årsmødestemning, synes jeg, men det kan der vel ikke blive i denne tid og ved et indendørs møde. Vi var i Flensborghus – der var ikke fuldt." Hun savnede sin mand, der sammen med flere hundrede andre mænd fra mindretallet var indkaldt til soldatertjeneste. Det skabte en trist og opgivende stemning.

I de første efterkrigsår blev der afholdt store og velbesøgte årsmøder. I 1946 var der store optog i både Flensborg, Slesvig og Husum, og året efter var Egernførde med på årsmøde-

kortet. Samlet var der angiveligt op mod 70-80.000 deltagere på årsmøderne i 1947 og 48, og det var omkring 20 gange flere end i slutningen af 1930'erne. Efter krigen blev årsmøderne spredt ud over hele Sydslesvig, og de var et symbol på den eksplosive stigning i opbakningen til de danske foreninger i Sydslesvig i årene efter krigens afslutning. Der har gennem årene været stort fokus på at få børnefamilierne til at være med, og der har været en endeløs diskussion om, hvordan man får de unge til at dukke op. Det var særligt i årene omkring 1970, at den debat var tilspidset. Ungdomsforeningen i Flensborg betegnede årsmøderne som en tom tradition, der ikke henvendte sig til børn og unge. I stedet foreslog de en intensiv debatuge, som de mente ville interessere unge. Når man ser på plakaterne og læser programmerne må man da også erkende, at årsmøderne var meget traditionelle med optog, foredrag, spejdere, folkedansere og gymnaster.

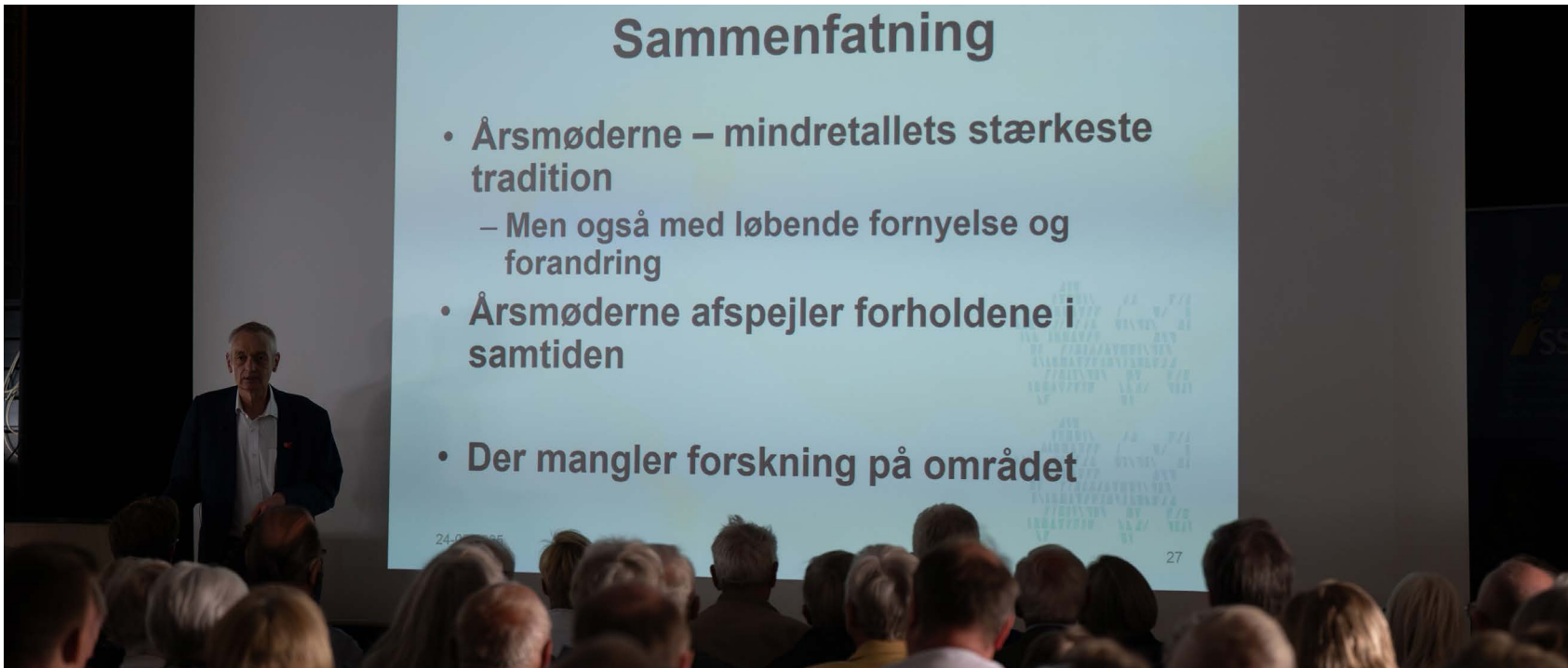
I 1980'erne og 1990'erne var der langvarige diskussioner inden for mindretallet om forholdet til det tyske flertal. Det afspejlede sig også med hensyn til årsmøderne. Først var det flagene der blev drøftet. Skulle man alene hejse Dannebrog og de nordiske flag, eller kunne man også tillade enkelte lokale- og regionale flag, eller måske endda det tyske nationalflag? I dag er det fortsat Dannebrog, som dominerer, men ud over nordiske flag hejses også enkelte tyske flag. Det blev også diskuteret, om der måtte deltage tyske repræsentanter på årsmødet, og daværende ministerpræsident Björn Engholm deltog i 1989 som den første officielle tyske repræsentant. Siden har flere andre ministerpræsidenter del-

taget og holdt taler på årsmøderne.

Gennem hele efterkrigstiden har danske folketingspolitikere og ministre været faste talere på årsmøderne, og en række danske statsministre har deltaget. Det er blevet et vigtigt formål, at danske toppolitikere kommer til Sydslesvig og bekræfter forbindelsen mellem mindretallet og moderlandet. I nyere tid er det især daværende statsminister Poul Nyrup Rasmussens besøg i 1999, der huskes. Ved den lejlighed udtalte han elegant at "Så længe I holder fast i os, holder vi fast i jer!". Det var en opdatering af Niels Neergaards gamle udsagn fra 1920 til mindretallet om at "De skal ikke blive glemt!".

Gennem alle årene har der været mange danskere på besøg i Sydslesvig under årsmøderne. Der er spejdere, FDF'ere og musikanter fra hele Danmark, og mange private mennesker vælger at bruge en dag eller to i Sydslesvig. Det er en vigtig del af traditionen, at den folkelige forbindelse til Danmark bevarer.

De senere år har der været mange drøftelser af, om årsmødetraditionen helt skal laves om. Om det hele er blevet for gammeldags og ude af takt med nutiden. Det er vel kun naturligt, at dette bliver diskuteret, og hvis der ikke blev stillet spørgsmålstegn ved årsmøderne ville det først være et faresignal om en forstenet tradition. Omvendt tror jeg man skal passe på med at hælde det hele ud med badevandet. Årsmødet er fortsat er vigtig tradition for mange sydslesvigere. Det er et sted, hvor man møder gamle venner inden for mindretallet, og det er en tradition, der mange steder bevarer et lokalt fællesskab.

Gården Festival 2025: To dage med musik og fællesskab

I idylliske omgivelser og med en blanding af solstrejf og støvregn bredte den ægte festivalstemning sig over Tydal i weekenden den 23.-24. maj, da Gården Festival vendte tilbage for fjerde gang. Med omkring 500 besøgende slog festivalen besøgsrekord og beviste endnu en gang, at fællesskab og musik kan overvinde selv det mest tvivlsomme vejr.

En varm opstart trods køligt vejr

Allerede fredag eftermiddag rullede gæsterne ind på campingområdet, som hurtigt blev fyldt op. Stemningen var høj, og da festivalpladsen åbnede om aftenen, var de første gæster klar til at kaste sig ud i årets "warm up-dag". Her stod Bens Fischhütte for de salte lækkerier, mens A.P. Møller Skolens 13. årgang serverede snacks

og samlede penge ind til deres abiball. Lokale DJs sørgede for festlige toner, og rundt omkring på pladsen bredte glæden sig.

Et fuldt program

Lørdag morgen blev pladsen vækket blidt med morgenyoga, friskbrygget kaffe fra Onoma og morgenmad fra Duborg-Skolens 13. årgang — også med abiball-fundraising for øje. I takt med at timerne gik, vågnede festivalområdet for alvor til live. Kunstladen åbnede med udstillinger af universitetsstuderende fra Flensborg og en interaktiv installation fra SdU's DEKK-udvalg. Hoppepuden blev pustet op, skaterrampen taget i brug, og baren lokkede med kolde drikke og glade bartendere. Rundt på pladsen blev der spillet havespil, slappet af i hængekøjer og minglet mellem kreative workshops. Gæsterne kunne prøve kræfter med alt fra keramik og cyanotopi til graffiti og

poetry slam. Børn (og barnlige sjæle) kunne få ansigtsmaling og skabe deres egen diskokugle.

Lokale helte og internationale stjerner

Musikprogrammet begyndte klokken 13 med Hængemulen fra København, der med energi og charme satte gang i fællessangen. Derpå fulgte Kiel-bandet Tårer med et mere drømmende og melankolsk udtryk, som passede perfekt til eftermiddagssolen. Senere fik elektro-rock trio'en Gram dansegulvet til at gløde, inden de lokale helte fra Ghosttrip løftede stemningen med stadionrock, sing-alongs og guitariffs. Det hele kulminerede med hovednavnet Aysay, der leverede et poetisk, psykedelisk og grænsenedbrydende show, hvor dansk, tyrkisk og kurdisk smeltede sammen i en fælles lydoplevelse. Aftenen blev rundet af med Kærlig-

hedskappelet, som med humor, pophits og skæve gimmicks satte et uforglemmeligt punktum for en dag, der havde det hele.

Frivillighedens festival

Gården Festival bliver arrangeret af SdU og planlagt sammen med et stort hold frivillige. Det er deres idéer, energi og engagement, der gør festivalen til noget helt særligt — og i år blev det endnu tydeligere, hvor stærkt fællesskabet står. - Vi er overvældede over opbakningen, og glade for, at så mange har taget festivalen til sig, lyder det fra arrangørerne. Festivalholdet ser allerede frem mod 2026 — med håbet om samme fantastiske stemning og en smule bedre vejr.

FESTIVAL

Mindeord over Thorsten Kjærsgaard

Uforståeligt. Thorsten havde lige været med til lørdagens årsmøde på Flensborghus og dagen efter er han død. En god og indsigtfuld kollega i kredsen af forvaltningschefer er i en alt for ung alder gået bort. Et chok, der minder os om, hvor kort afstanden kan være mellem liv og død. Thorsten var en dygtig økonom og leder, der blandt cheferne altid formåede at bidrage med professionelle tilskyndelser uanset om det handlede om finansielle eller organisatoriske spørgsmål. Og altid med en fintfølelse forståelse for det dan-

ske mindretals inderste væsen. Han var en klassisk engageret SSF'er, der såvel i Tarup som overordnet for Sydslesvig havde øje for det danske folkelige arbejde. Samtidig var Thorsten en kyndig støtte i udviklingen af et fornuftigt samarbejde organisationerne imellem. Ikke mindst Thorstens ubureaukratiske fæcon var medvirkende til, at SSF og SdU og avisen tog springet til at sammenkæde vores it-afdelinger. Han var en forandringsvillig forhandlingspartner, der havde evnen til at finde løsninger. Hos Thorsten var man fri for snak. Der blev handlet.

Thorsten bestred mange tillidshverv over flere år. Han gjorde det med en forkærlighed til det danske mindretal. Altid ordentligt og fagligt velfunderet med passende stænk af lune og ironi. At Thorsten ikke længere er i kredsen af forvaltningscheferne er et meget stort tab. Jeg kommer til at savne ham — som menneske og som en meget dygtig leder, der kunne tænke ud af boksen. Mine tanker går til Silke, børnene og familien i denne svære tid. Æret være Thorstens minde.

AFSKED

SSF Husum inviterer til tøseaften

13. JUNI

Det er tredje gang, at der holdes tøseaften i Husum. Det er fredag den 13. juni 2025 kl. 18.30. Temaet denne gang er "tone i tone" og der vil en rød tråd med temaet som udgangspunkt. Det blev besluttet ved den sidste tøseaften. Mødestedet er i Husum Danske Skoles billedkunstlokale (Kunstraum), hvor man kan skabe smukke værker af ler, støbt keramik og støbt beton. Der bliver introduceret i monokrome malerier, hvor hver deltager vælger en primærfarve. Hvis man allerede har erfaring på det område, så er man meget velkommen til at vise det. Dertil serveres der drikkevarer og en regnbuekage. Hurtig tilmelding sikrer en plads

på kurset. Tilmeldingsfristen er mandag den 9. juni 2025. Alle SSF-medlemmer er velkomne. Hvis man ikke allerede er medlem, bedes man kontakte Daniela Caspersen som også tager imod tilmeldinger via e-mail caspersen.dany@gmail.com "tøseaften" eller via telefon på 0152-01351285. Kurset koster €5,00 plus eventuelle materialeomkostninger. Alle, der allerede har modtaget en mappe med informationsmateriale til en af de foregående aftener, bedes medbringe den. Alle nye deltagere vil modtage en mappe samme aften for at indsamle informationer om emnet, inklusive opskrifter.